

POJAM OBRTNIH SREDSTAVA

- Deo poslovnih sredstava p. koja se u jednom ciklusu u celosti utroše i svu svoju vrednost prenose na nov proizvod. Oblici:
- **Novčani oblik** (gotovina, novac na ž.r., kratk.HoV.
- **Stvari** (zalihe sirovina, nedov. proizv. i gotovih proizv)
- **Prava** (potraživanja od kupaca, po osnovu datih avansa i krat.plasmana)

Prema karakteru poteba za obrtnim sredstvima:

- Trajna obrtna sredstva** (stalno potrebna u proizv.)
- Povremena obrtna sredstva** (povremeno se javljaju u procesu proizvodnje)

NETO OBRITNA SREDSTVA

Pokazatelj likvidnosti preduzeća =

ukupna obrtna sredstva (tekuća imovina) – kratkoročne obaveze
(obaveze prema dobavljačima, po osnovu kratk. Kredita i sl.)

Uslov uspešnog poslovanja je pozitivan saldo neto obrtnih sredstava.

U preduzeću treba da se odredi optimalan nivo neto O.S.

Veći obim znači i veću likvidnost ali manju profitabilnost (odnosno rentabilnost).

- Ukoliko je obim neto obrtnih sredstava manji rizik nelikvidnosti je veći ali su stvoreni uslovi za veću profitabilnost.

METODI FINANSIRANJA OBRTNIH SREDSTAVA

- **Metod finansiranja prema ročnosti vezivanja sredstava** – trajna obrtna sredstva iz dugoročnih a povremene (sezonske potrebe) iz kratkoročnih izvora.
- **Konzervativni metod finansiranja** – procenjuju se ukupne potrebe za obrtnim sredstvima. Procenjene se finansiraju iz dugoročnih izvora dok nepredviđene iz kratkoročnih izvora.
- **Kombinovani metod** – pokušaj da se obezbedi i likvidnost i rentabilnost. Utvrđuje se prosečna vrednost O.S. u toku godine što se finansira iz dugoronih izvora. Potrebe iznad prosečne mesečne vrednosti iz kratkoročnih izvora.

UPRAVLJANJE GOTOVINOM

- Najlikvidniji oblik imovine ali povlači troškove (izgubljeni prinos)

Zbog čega preduzeća deo obrtnih sredstava u obliku gotovine

Transakcioni motiv (nabavke, isplate zarada, poreza i dr.

- **Motiv opreznosti** (sposobnost podmirenja neočekivanih i neplaniranih izdataka)
- **Spekulativni motiv** (držanje likvidonosnih rezervi otvara mogućnost iskorišćavanja mogućnosti za zaradu (kupovinom npr. Zaliha u slučaju pada cena)

Kada donosi odluku o gotovinu upoređuju se :

Troškovi držanja gotovine sa **troškovim nedostatka gotovine** (propuštena mogućnost za zaradu usled nelikvidnosti) i **troškova transakcija sa gotovinom** (provizije i troškovi prilikom plasmana sredstava i njihove konverzije u gotovinu.